

В. В. Джинджоян,

д. е. н., професор, професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
ВНПЗ "Дніпровський гуманітарний університет"

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0296-4092>

А. Р. Воронцов,

здобувач вищої освіти, ВНПЗ "Дніпровський гуманітарний університет"

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-0007-8275>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.10.54

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

V. Dzhyndzhoian,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Tourism
and Hotel and Restaurant Business, Dnipro Humanitarian University

A. Vorontsov,

Student of higher education, Dnipro Humanitarian University

DETERMINING THE ROLE OF AIR TRANSPORT IN TOURIST ACTIVITIES

У статті розглянуто важливість зростаючої ролі повітряного транспорту в індустрії туризму, як елементу сприяння економічному розвитку, культурному обміну та міжнародним відносинам. Відзначено яким чином забезпечується більша доступність подорожей між різними країнами, взаємодія та спілкування між людьми різних культур і походження. Уточнено роль повітряного транспорту в туристичній діяльності, а саме, яким чином повітряний транспорт надає позитивного поштовху для розвитку міжнародного туризму. Доведено, що вплив на міжнародний туризм здійснюється через доступність та швидкість. Повітряний транспорт забезпечує доступ до віддалених пунктів призначення, до яких інакше важко дістатися. Визначено, що літаки різного призначення можуть дістатися до будь-якої точки призначення набагато скоріше, ніж іншими видами транспорту, що робить подорож зручнішою та менш трудомісткою. Виявлено, що повітряний транспорт створив можливості для працевлаштування в індустрії туризму.

The article examines the importance of the growing role of air transport in the tourism industry as an element of promoting economic development, cultural exchange and international relations. It was noted how greater accessibility of travel between different countries, interaction and communication between people of different cultures and origins is ensured. By providing greater accessibility and facilitating travel between different countries, air transport facilitates interaction and communication between people of different cultures and backgrounds. This can lead to an exchange of ideas, cultures and values, contributing to greater understanding of different points of view and creating a more harmonious and tolerant world. It should be emphasized that air transport plays a crucial role in the development of tourism, and its ability to provide accessibility, speed and convenience has opened up new markets for tourism and allowed travelers to explore a wider range of destinations. One of the most important advantages of air transport is its ability to provide access to remote and remote destinations. Air transport enables tourists to reach their destinations quickly and efficiently, even in areas with limited infrastructure or difficult terrain. This opened up new

markets for tourism and allowed tourists to explore a wider range of destinations. The role of air transport in tourist activities is specified, namely, how air transport provides a positive impetus for the development of international tourism. Air transport is the fastest mode of transport, allowing tourists to reach their destination quickly and efficiently. This is especially important for business trips or short trips where time is of the essence. In addition, the availability of a wide selection of flight options and schedules allows tourists to plan their trips according to their schedules and preferences. It has been proven that the influence on international tourism is carried out through accessibility and speed. Air transport provides access to remote destinations that are otherwise difficult to reach. The availability of air transport can make destinations more accessible and attractive to visitors, contributing to economic growth and generating income for local communities. It has been determined that airplanes for various purposes can reach any destination much faster than other modes of transport, making travel more convenient and less time-consuming. Air transport has been found to have created employment opportunities in the tourism industry and stimulated the development of other tourism-related industries such as hospitality, transport and entertainment.

Ключові слова: індустрія туризму, міжнародний туризм, напрямки сполучень, підвищення конкурентоспроможності, повітряний транспорт, туристичні потоки.

Key words: tourism industry, international tourism, directions of connections, increasing competitiveness, air transport, tourist flows.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Для України, як і для багатьох країн світу повітряний транспорт має багато в чому вирішальне значення щодо розвитку туризму. Однією з ключових переваг авіаперельотів є те, що вони можуть швидко й ефективно перевозити туристів на великі відстані. Це дозволило людям подорожувати в місця, куди раніше було важко або неможливо дістатися. Крім того, наявність авіатранспорту зробила подорожі зручнішими та доступнішими, зробивши їх можливими для більш широкого кола людей. В авіаційній промисловості прямо чи опосередковано працює значна кількість людей, включаючи пілотів, бортпровідників, персонал аеропортів, турагентів і туроператорів. Це, у свою чергу, створює мультиплікативний ефект, стимулюючи економічну активність у суміжних галузях, таких як готельний бізнес, виробництво продуктів харчування та напоїв, роздрібна торгівля, фінанси тощо. Разом з цим, для України окремо так і для Європейського регіону в цілому питання поліпшення ситуації з авіатранспортом залишається доволі дискусійною, тому дослідження впливу повітряного транспорту на розвиток міжнародного туризму є досить актуальним на сьогодні.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженням проблем розвитку міжнародного туризму приділено багато уваги з боку таких науковців як: О.В. Алейнікова, В.Г. Андрійчук, Л.М. Березіна, В.Г. Бодров, В.М. Бондаренко, Н.В. Бондарчук, Н.М. Васильєва, М.В. Газуда, М.В. Гладій, О.С. Головачова, Л.В. Дейнеко, Ж.В. Дерій, М.Я. Дем'яненко, О.А. Джусов, О.А. Єрмоленко, У.В. Іванюк, Д.Ф. Крисанов,

А.В. Ключник, М.Ф. Крапивко, А.С. Лисецький, М.А. Лендел, І.Л. Сазонець. Однак аспекти впливу повітряного транспорту на розвиток міжнародного туризму дослідженні не в повній мірі.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є визначення ролі повітряного транспорту в туристичній діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Повітряний транспорт є важливою складовою індустрії туризму, відіграючи важливу роль у полегшенні подорожей і дозволяючи туристам досліджувати різні напрямки. Зі зростанням індустрії туризму повітряний транспорт стає все більш важливим для сприяння економічному розвитку, культурному обміну та міжнародним відносинам. Однією з найважливіших переваг повітряного транспорту є його здатність забезпечувати доступ до віддалених і віддалених пунктів призначення. Повітряний транспорт дає змогу туристам швидко й ефективно діставатися до місць призначення навіть у районах із обмеженою інфраструктурою чи складним рельєфом. Це відкрило нові ринки для туризму та дозволило туристам досліджувати ширший спектр напрямків [13]. Крім доступності, повітряний транспорт також забезпечує швидкість і зручність. Повітряний транспорт є найшвидшим видом транспорту, що дозволяє туристам швидко та ефективно дістатися до місця призначення. Це особливо важливо для ділових поїздок або коротких поїздок, де час має важливе значення. Крім того, наявність широкого вибору варіантів рейсів і розкладів дозволяє туристам планувати свої поїздки відповідно до своїх розкладів і вподобань [1].

Повітряний транспорт також відіграє вирішальну роль у сприянні розвитку туризму. Наявність повітряного транспорту може зробити напрямки доступнішими та привабливішими для відвідувачів, сприяючи економічному зростанню та створюючи дохід для місцевих громад. Повітряний транспорт також може надати можливості працевлаштування та стимулювати розвиток інших пов'язаних із туризмом галузей, таких як гостинність, транспорт та розваги [2].

Не можна недооцінювати роль повітряного транспорту в розвитку культурного обміну та міжнародних відносин. Забезпечуючи більшу доступність і сприяючи подорожам між різними країнами, повітряний транспорт сприяє взаємодії та спілкуванню між людьми з різних культур і походження. Це може призвести до обміну ідеями, культурами та цінностями, сприяючи більшому розумінню різних точок зору та створенню більш гармонійного та толерантного світу. Слід підкреслити, що повітряний транспорт відіграє вирішальну роль у розвитку туризму, а його здатність забезпечувати доступність, швидкість і зручність відкрила нові ринки для туризму та дозволила мандрівникам досліджувати ширший спектр напрямків [12]. Роль повітряного транспорту в сприянні розвитку туризму, культурного обміну та міжнародних відносин є критично важливою та підкреслює важливість постійних інвестицій в інфраструктуру та послуги повітряного транспорту [11]. З'являється необхідність уточнення ролі повітряного транспорту в туристичній діяльності, тобто з'ясувати, яким чином повітряний транспорт може дати позитивний поштовх для розвитку міжнародного туризму. Для вирішення цього питання нами було узагальнено наступні аспекти, що за нашою думкою відображають як саме повітряний транспорт може впливати на міжнародний туризм.

По-перше, це доступність. Повітряний транспорт забезпечує доступ до віддалених пунктів призначення, до яких інакше було б важко дістатися. Це дозволяє туристам відвідати різноманітні напрямки та відчути різні культури та ландшафти. Повітряний транспорт і повітряне сполучення стали основоположним елементом розвитку міжнародного туризму. Легкість і швидкість авіаперельотів змінили індустрію туризму, дозволивши людям досліджувати місця, які колись були недоступні. Перш за все, повітряний транспорт дав змогу напрямкам залучати туристів з усього світу. Літаки різного призначення можуть дістатися до будь-якої точки призначення за частку часу, який знадобився б іншим видам транспорту, що робить подорож зручнішою та менш трудомісткою. Це означає, що напрямки можуть рекламувати себе ширшій аудиторії, що призвело до збільшення кількості туристів. Крім того, повітряний транспорт дозволив деяким країнам урізноманітнити свої туристичні пропозиції, такі як пригодницький, культурний та екологічний туризм, щоб задовольняти більш широкому колу відвідувачів [3].

Також, повітряний транспорт призвів до зростання індустрії туризму. Зручність авіаперельотів дозволила туристам відвідати кілька напрямків за короткий проміжок часу, що призвело до створення більшої кількості туристичних маршрутів. Наприклад, туристи можуть дістатись в таке місто-центр, як Дубай, а потім здійснити пересадку в інших пунктах призначення регіону, такі

як Абу-Дабі, Маскат або Доха. Це створило більше можливостей для туристів досліджувати різні напрямки, що призвело до збільшення попиту на авіаквитки, житло та туристичні послуги [4].

Крім того, повітряний транспорт створив можливості для працевлаштування в індустрії туризму. Зростання індустрії туризму призвело до збільшення робочих місць у різних секторах, таких як транспорт, гостинність та туристичні послуги. Це позитивно вплинуло на місцеву економіку багатьох напрямків, створивши нові робочі місця та підвищивши загальну економіку. Це дозволило напрямкам рекламувати себе ширшій аудиторії, урізноманітнити свої туристичні пропозиції та створити більше можливостей для працевлаштування. Зручність і швидкість авіаперельотів змінили індустрію туризму, дозволивши людям досліджувати світ і створити економічні можливості для багатьох країн.

По-друге, це швидкість. Повітряний транспорт є найшвидшим видом транспорту, що дозволяє туристам швидко та ефективно дістатися до місця призначення. Це особливо важливо для коротких поїздок або ділових поїздок, де час має важливе значення. Розвиток високошвидкісного повітряного транспорту справив глибокий вплив на міжнародний туризм. Завдяки швидшому та ефективнішому авіасполученню час у дорозі скорочується, що полегшує людям відвідування різних місць у всьому світі. Це призвело до сплеску міжнародного туризму, оскільки все більше людей можуть подорожувати далі та частіше. Повітряний транспорт також зробив подорожі доступнішими. Зі зростанням конкуренції між авіакомпаніями ціни на авіаквитки стали більш конкурентоспроможними, тому людям було легше дозволити собі авіаперельоти. До того ж, повітряний транспорт також допоміг сприяти культурному обміну та взаєморозумінню між країнами. Оскільки все більше людей подорожують між різними країнами, вони знайомляться з новими культурами та способами життя, що сприяє кращому розумінню та оцінці різних звичаїв і традицій. Загалом, розвиток високошвидкісного повітряного транспорту відіграв важливу роль у зростанні та розвитку міжнародного туризму. Скорочуючи час у дорозі, роблячи подорожі доступнішими та сприяючи культурному обміну та взаєморозумінню, це допомогло створити нові можливості для туристичного бізнесу та сприяло зростанню економік у всьому світі. Загалом у туризмі зростають інші види повітряного транспорту, які представлено на рис. 1.

Визначаючи роль повітряного транспорту для міжнародного туризму вище ми визначили основні переваги на мікрорівні, тобто для саме туристів. Нижче нами наведено складові ролі повітряного транспорту для міжнародного туризму як індустрії. Тобто як саме повітряне сполучення з іншими країнами може надати численні переваги туристичній галузі країни. Нижче деякі з ключових переваг на макрорівні [10].

Збільшення кількості прибуттів туристів. Міцне повітряне сполучення з іншими країнами може призвести до збільшення кількості прибуттів туристів, оскільки це полегшує людям подорож до країни. Туристи можуть швидко та легко забронювати авіаквитки та відвідати країну, що може сприяти збільшенню загальної кількості відвідувачів. Покращена доступність. Міцне

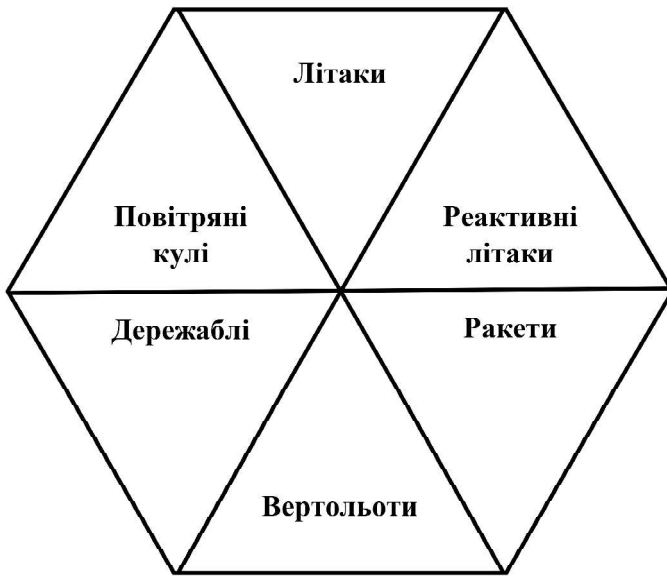

Рис. 1. Різновиди видів повітряного транспорту, які використовують під час туристичних подорожей

Джерело: [5; 6].

повітряне сполучення також може покращити доступність віддалених або маловідвідуваних районів країни. Це може сприяти розвитку сталого туризму, оскільки заохочує туристів досліджувати різні регіони та зменшує тиск на популярні туристичні точки. Економічні вигоди. Процвітаюча індустрія туризму може забезпечити значні економічні вигоди для країни, включаючи створення робочих місць, збільшення доходів та покращення інфраструктури. Міцне повітряне сполучення може сприяти зростанню індустрії туризму, оскільки це полегшує туристам відвідувати країну та витратити гроші в країні. Підвищення конкурентоспроможності. Міцне повітряне сполучення також може допомогти туристичній галузі країни залишатися конкурентоспромож-

ною на світовому ринку. Оскільки все більше країн розвивають свою індустрію туризму, важливо забезпечити легкий і зручний доступ до вашої країни, щоб залучити відвідувачів [6; 8].

Отже, в процесі уточнення ролі повітряного транспорту в туристичній діяльності ми дійшли наступних висновків. На мікрорівні, роль повітряного транспорту полягає у таких аспектах як доступність, швидкість та зручність. Тобто для окремого туриста авіаційний транспорт допомагає швидко та зручно дістатись тих місць до яких він би не зміг дістатися іншими видами транспорту [7].

Загалом міцне повітряне сполучення з іншими країнами є важливим компонентом процвітаючої індустрії туризму. Це допомагає збільшити кількість туристів, покращити доступність, забезпечити економічні вигоди та забезпечити конкурентоспроможність на світовому ринку [14]. Узагальнення ролі повітряного транспорту в туристичній діяльності на макро- та мікро- рівнях представлено на рис. 2.

На макрорівні, тобто на рівні країни повітряне сполучення з іншими країнами може принести значну користь індустрії туризму країни. Це може допомогти залучити більше відвідувачів, отримати більше доходу та рекламувати країну як місце для туристів з усього світу. Добре налагоджене повітряне сполучення з іншими країнами означає, що туристи можуть легко дістатися до країни, що може збільшити кількість відвідувачів. Коли відвідувачі можуть легко подорожувати до країни, вони, швидше за все, розглядатимуть її як пункт призначення для своєї наступної подорожі. Крім того, туристи можуть залишитися довше або витратити більше грошей у країні, знаючи, що вони можуть легко повернутися додому, коли їм буде потрібно.

Добре організоване повітряне сполучення може призвести до збільшення доходів для індустрії ту-

Рис. 2. Узагальнення ролі повітряного транспорту в туристичній діяльності на макро та мікро рівнях

Джерело: [8; 9].

ризму. Коли в країну приїжджає більше відвідувачів, вони витрачають гроші на проживання, їжу, транспорт і діяльність, що може сприяти економіці. У свою чергу, це може призвести до збільшення інвестицій в індустрію туризму, оскільки підприємства бачать потенціал для зростання та розширення. На останок на основі узагальнень наявних теоретичних матеріалів виявлено, що гарне повітряне сполучення може сприяти популяризації країни як місця призначення для туристів. Коли авіакомпанії та туристичні компанії пропонують регулярні та зручні рейси до країни, це може підвищити авторитет країни та її помітність у туристичній галузі. Це може призвести до більшої реклами та маркетингу, що може залучити ще більше туристів.

Література:

1. Войтович Л. В. Проблеми та перспективи розвитку авіаційного туризму в Україні. Вісник Національного технічного університету України "КПІ". Туризм, готельно-ресторанна справа та сервіс. 2019. Вип. 13. С. 86—92.
2. Гавриленко О. В. Повітряний транспорт як фактор розвитку міжнародного туризму. Економіка та управління. 2018. № 3. С. 73—77.
3. Гончаренко О. Основні пріоритети розвитку туристичної індустрії в Україні в умовах зростання авіаційного транспорту. Актуальні проблеми туризму та готельно-ресторанної справи. 2018. Вип. 1. С. 59—63.
4. Григоренко Т. О. Розвиток авіаційного транспорту як фактор розвитку туризму в Україні. Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія "Економіка". 2017. Т. 22. Вип. 1. С. 59—65.
5. Гуменюк Н. О. Авіаційний транспорт у туристичній галузі: тенденції розвитку та інноваційні технології. Туризм: теорія і практика. 2020. № 3 (14). С. 32—38.
6. Дерев'яно В. А. Інноваційні підходи до розвитку туризму в Європі за допомогою повітряного транспорту. Туризм: розвиток, проблеми, перспективи. 2020. № 2. С. 15—19.
7. Джинджоян В. В., Боровська О. Г. Ключові закономірності трансформації процесів в туристичній індустрії. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 2. С. 33—37.
8. Дубинська Л. Правове регулювання повітряного транспорту в Україні. Право та державне управління. 2017. № 3. С. 20—24.
9. Ковальова І. Ю. Інноваційні технології у повітряному транспорті як складова розвитку туристичної галузі. Інноваційна економіка. 2019. № 5 (67). С. 41—46.
10. Колесник І. М. Аналіз впливу авіаційного транспорту на розвиток туризму в Європі. Економічні науки. 2019. № 2 (59). С. 70—75.
11. Мороз Н. О. Інноваційні рішення у повітряному транспорті як фактор розвитку туризму. Економіка та право. 2019. № 3. С. 107—111.
12. Торяник В. М., Джинджоян В. В., Приз О. В. Інноваційно-інвестиційні тренди у міжнародному бізнесі. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 22. С. 5—9.
13. Sardak S., Dzhyndzhoian V. and Samoilenko A. (2016). Global innovations in tourism. Innovative Marketing, Vol 3, T. 12. С. 45—50.

14. Офіційний сайт UNWTO (2023), "Global and regional tourism performance". URL: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance> (дата звернення 20 березня 2023 року).

References:

1. Voytovych, L.V. (2019), "Problems and prospects for the development of aviation tourism in Ukraine", Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "KPI", Serii "Turizm, hotel'no-restoranna sprava ta servis", vol. 13, pp. 86—92.
2. Gavrylenko, O.V. (2018), "Air transport as a factor in the development of international tourism", Ekonomika ta upravlinnia, vol. 3, pp. 73—77.
3. Honcharenko, O. (2018), "The main priorities of the development of the tourism industry in Ukraine in the conditions of the growth of air transport", Aktual'ni problemy turizmu ta hotel'no-restoranoi spravy, vol. 1, pp. 59—63.
4. Grigorenko, T.O. (2017), "The development of air transport as a factor in the development of tourism in Ukraine", Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu imeni I.I. Mechnykova. Serii "Ekonomika", vol. 22, pp. 59—65.
5. Humenyuk, N.O. (2020), "Aviation transport in the tourism industry: development trends and innovative technologies", Turizm: teoriia i praktyka, vol. 3 (14), pp. 32—38.
6. Derevyanko, V.A. (2020), "Innovative approaches to the development of tourism in Europe using air transport", Turizm: rozvytok, problemy, perspektyvy, vol. 2, pp. 15—19.
7. Dzhyndzhoian, V.V. and Borovska O.G. (2023), "Key regularities of the transformation of processes in the tourism industry", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 2, pp. 33—37.
8. Dubynska, L. (2017), "Legal regulation of air transport in Ukraine", Pravo ta derzhavne upravlinnia, vol. 3, pp. 20—24.
9. Kovaleva, I.Yu. (2019), "Innovative technologies in air transport as a component of the development of the tourism industry", Innovatsijna ekonomika, vol. 5 (67), pp. 41—46.
10. Kolesnyk, I.M. (2019), "Analysis of the impact of air transport on the development of tourism in Europe", Ekonomichni nauky, vol. 2 (59), pp. 70—75.
11. Moroz, N.O. (2019), "Innovative solutions in air transport as a factor in the development of tourism", Ekonomika ta pravo, vol. 3, pp. 107—111.
12. Toryanyk, V.M., Dzhyndzhoian, V.V. and Priz, O.V. (2019), "Innovation and investment trends in international business", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 22, pp. 5—9.
13. Sardak, S. Dzhyndzhoian, V. and Samoilenko, A. (2016), "Global innovations in tourism", Innovative Marketing, Vol 3, no. 12, pp. 45—50.
14. The official site of UNWTO (2023), "Global and regional tourism performance", available at: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance> (Accessed 20 March 2023).
Стаття надійшла до редакції 06.05.2023 р.